Wat ontbreekt ons?

Wat ons ontbreekt is, gelooven wij, zeer juist door onzen medearbeider in de *Varia* van woensdag jl. aangetoond. Ons ontbreekt eene krachtige impulsie van boven, die zich in alle deelen der staatshuishouding gevoelen doet; eene dirigerende kracht, die de verschillende en verspreide speciale krachten zamenvat en tot eenheid van werking vereenigt. Dit was het doel, dat de constitutioneele partij beoogde, toen zij het THORBECKE-ministerie hielp tot stand brengen en ondersteunde, en dit doel is, tot nu toe, niet bereikt. Het was niet slechts te doen, om een uitstekend man in het kabinet te doen treden, om het binnenlandsch bestuur aan een buitengewoon talent op te dragen — het was te doen om een nieuw element in ons staatshuishouden toegang te doen vinden, om één levenwekkend en bezielend beginsel het gansche land te doen doordringen.

Zij die sints jaren aandrongen op een ministerie THORBECKE, bedoelden daarmede niet, de verheerlijking van den persoon des heeren THORBECKE; zij wilden in den individu het beginsel waarvoor zij kampten, verheerlijken; zij schaarden zich om den heer THORBECKE omdat zij in den heer THORBECKE de zuiverste uitdrukking van hun stelsel vonden; de heer THORBECKE was voor hen de type van het constitutioneele leven, zoo als zij het begrepen en verlangden.

De ministeriën SCHIMMELPENNINCK, DONKER en DE KEMPENAER konden hetgeen de constitutioneele partij verlangde, niet bevredigen. Een echt constitutioneel, vrijzinnig, progressistisch kabinet zonder THORBECKE, was even ongerijmd als in Engeland een Whig-ministerie zonder JOHN RUSSELL, of een Peel-ministerie zonder PEEL, zou geweest zijn. Zoo men meende buiten den heer THORBECKE een gouvernement, zoo als het publiek wenschte en verwachtte, te kunnen organiseren, was dit een bewijs van meer dan gewone politieke kortzigtigheid en eene grove staatkundige fout; zoo men bedoelde een *anti*-THORBECKE ministerie op te rigten, bewees dit, dat men nooit opregt constitutioneel, vrijzinnig en progressistisch was gezind geweest.

Het, anderhalf jaar uitgehouden, burgerzinnig getob behoort der geschiedenis toe; wij zullen er niet op terugkomen. Genoeg zij het hier met een woord aan te stippen, welke de houding der vertegenwoordiging was. De nieuwe vertegenwoordiging doorzag met een zeldzaam instinct, van den beginne af, wat, — wilde zij de constitutioneele zaak doen zegevieren — hare taak was. De heer THORBECKE vatte terstond de teugels op en de constitutioneele partij der Kamer sloot zich aan hem als haren leider, aan. Met evenveel takt als karakter stelde zij, bij elke gelegenheid, den heer THORBECKE aan het ministerie over. Zij doorzag — wat het ministerie voorbij had gezien of met opzet in den wind geslagen — dat, op dit oogenblik, de constitutioneele zaak in THORBECKE hare hoogste en zuiverste uitdrukking vond, dat THORBECKE aan het ministerie overstellen, was: de constitutioneele zaak overstellen aan transactie en retrograden zin.

Na nog geruimen tijd gesparteld te hebben, kon het ministerie zich eindelijk niet langer boven water houden. Het zonk, en het ministerie THORBECKE — het eenig *mogelijk* ministerie, zoo men niet het land voor het hoofd wilde stooten — trad op. *Het ministerie* THORBECKE zeggen wij, zonder te beweren dat de uitdrukking juist is, want een eigenlijk THORBECKE-ministerie bestaat niet, en hieraan juist schijnt te moeten worden toegeschreven, dat 's heeren THORBECKE's deelneming aan het ministerie, tot heden zich zoo weinig vruchtdragend betoond heeft. Zeer te regt zegt hiervan de schrijver der *Varia*: »Wat »beduidde die algemeene kreet: THOR»BECKE? dat men hem tot *minister* »*van Binnenlandsche Zaken* begeer»de? Neen, zeker; het beduidde, dat »hij een *ministerie* zamenstellen en »er de *ziel* van wezen zou." Men wilde een *hoofd van het gouvernement* en niet een *departements-chef*. Den heer THORBECKE gebeurde, wat weinigen in een dergelijk geval zou gebeuren: hij sloeg zichzelven te laag aan; hij was te bescheiden om te gelooven, dat hij alléén de man van het oogenblik was, dat van hem alléén de kracht kon uitgaan die leven en ziel aan het nieuwe gouvernement geven moest. Hij kende zijne kracht niet; hij zocht steun buiten zich, terwijl de steun alleen van hem zelven kon uitgaan. Eene dergelijke vergissing overkomt alleen aan bescheidene verdienste, die, steeds het oog gerigt houdende op hetgeen ontbreekt, niet in rekening brengt wat reeds verzameld is, en, strevende naar het doel, niet de aandacht vestigt op den afstand waarop de mede-strevers zijn achtergebleven, maar op den afstand die nog af te leggen is, voor dat men het doel bereikt heeft. Maar deze bescheidenheid, deze huiselijke deugd des ambteloozen burgers, wordt eene fout, wanneer zij, in het publieke leven overgebragt, den staatsman terughoudt de rol te vervullen waartoe hij geroepen is. Buitengewone kundigheden en talenten leggen buitengewone verpligtingen op, waarvan men zich niet verschoonen mag. Een uitstekend hoofd, door de stem der natie tot redder en leider opgeroepen, mag zich, zelfs uit bescheidenheid, niet aan zijne taak onttrekken; het land heeft regt op het volle genot van zijne kundigheden en zijn talent; hoe grooter zijne capaciteiten zijn, des te grooter is de schuld die hij aan het publiek heeft te kwijten.

De heer THORBECKE heeft dit niet ingezien; hij heeft niet begrepen, dat het niet een *minister* was dien men van hem verlangde, maar een *ministerie*; hij heeft zich zelven in de onmogelijkheid gesteld, al het nut te verrigten, dat men van hem wachtte en eischte, toen hij zich vergenoegde, slechts één van zeven ministers te zijn. Aan het *hoofd* van een gouvernement te staan, rekenen wij geenszins eenen benijdbaren post en wij zouden hem onzen vrienden niet als een vriendschaps-blijk toewenschen. Wat hoog staat trekt den bliksem aan. Ook gelooven wij niet, dat een dergelijk constitutioneel Eerste Ministerschap, als de schrijver der *Varia* afbeeldde, in den gewonen loop van zaken wenschelijk en verkieslijk te achten is. Maar wij zijn in eenen *buitengewonen* toestand en wij hebben daarom behoefte aan buitengewone hulpmiddelen, die anders niet te pas zouden komen. Om het huis te *bouwen* is noodig, wat niet noodig is om het huis te *bewonen*. Bezigt men niet, om het huishouden op vasten bodem te grondvesten en stevig in te rigten, eene over den ganschen bouw wakende en toezigt-houdende magt van impulsie, zoo zal het werk òf niet, òf zeer onzamenhangend tot stand komen. Welke waarborg is er, dat elke speciale kracht zijn speciaal werk met ijver en spoed zal ten einde brengen? wat zekerheid is er, dat zoo ijver en spoed bij elke specialiteit op den voorgrond staan, het resultaat van den arbeid één passend en sluitend geheel zal uitmaken?

De behoefte aan een dergelijk constitutioneel Eerste Ministerschap, is zoo zeer eene nationale overtuiging geworden, dat men, onwillekeurig, bij elke handeling en, meer nog, bij elke niet-handeling, zelfs van de aan het departement van Binnenlandsche Zaken meest vreemde onderwerpen, hoort vragen: »Kon dit van eenen man als den heer THORBECKE verwacht worden?" Niemand verwondert zich, dat een onvrijzinnig brievenpost-monopolie van den heer VAN BOSSE kon uitgaan, maar elk vroeg, — toen dit ongelukkig ontwerp in het publiek kwam, — is dit werk van een ministerie THORBECKE? Wanneer men algemeen de jammerlijke werkeloosheid van den minister van Buitenlandsche Zaken en de voortdurende verwaarloozing onzer belangen buiten 's lands, hoort laken, dan mist het nooit, of men hoort er bijvoegen: »Maar waarom ook droeg de heer THORBECKE zulk een rekruut in de diplomatie voor? waarom laat hij voortdurend zijn ministerie door zulk een strooman compromitteren?" Van waar die algemeene neiging om van den heer THORBECKE, en van den heer THORBECKE alléén, rekenschap en verantwoording te eischen van al wat het ministerie doet en nalaat? Omdat de publieke opinie uitgaat van hetgeen zij van den heer THORBECKE het regt meent te hebben te eischen; omdat zij in den heer THORBECKE niet een nieuw *minister van Binnenlandsche Zaken*, maar een NIEUW GOUVERNEMENT verwachtte en nog wacht. Daarom ondersteunde het publiek hem; daarom sloot het zich aan hem aan; daarom nam het hem aan als de type van het nieuwe stelsel van regering. Het publiek wil, dat de boom, dien het hielp planten, lommer en vruchten geve.

Tot nu toe heeft de heer THORBECKE aan *die* verwachting niet beantwoord en als eenvoudig departements-chef, als enkel één van de zeven, zal hij dit ook voor het vervolg niet kunnen. Een ministerie waarin de heer THORBECKE zit, zal nooit anders als een constitutioneel ministerie zijn en de zaken van het land zullen behartigd worden. Een departement dat den heer THORBECKE aan het hoofd heeft, zal zeker altijd

een goed bestuurd departement zijn en hetgeen er van uitgaat zal den maker niet verloochenen. Maar dit is niet het eenige, noch zelfs het voornaamste, van wat men — vooral in eenen tijd als dezen — van eenen man als de heer THORBECKE verwacht. Wanneer alleen aan eenen specialen tak van regering al het talent besteed wierd, dat bestemd was aan het geheele land ten beste te komen, zou men met reden te-leur-gesteld zijn. Speciale vakken zijn voor speciale mannen, maar wie het geluk heeft de uiterst zeldzame gaaf te bezitten, van tot één geheel te brengen en wat het oog in zijnen zamenhang gevat heeft, tot één ligchaam te verwerken, wie, in één woord, de kunst van *organiseren* bezit, mag zich — ware het zelfs uit bescheidenheid of omdat hij tegen de verantwoordelijkheid opzag — aan de hoogere bestemming niet onttrekken. Zijn post is overal waar hulp het meest noodig is.

Wanneer wij aan den heer THORBECKE eene dergelijke verpligting opleggen, meenen wij hem daarmede geene dienst te bewijzen. Het land roept hem tot eene dienst waartoe het land hem noodig heeft. Mag de staatsman, zoo hij de bewustheid zijner kracht en van de noodzakelijkheid van de gevorderde dienst heeft, voor dergelijke roepstem doof blijven of zich verontschuldigen?

Buitenlandsche berigten.

RUSLAND.

Petersburg, *14 maart.* De Russische troepen hebben, naar de van regeringswege bekend gemaakte berigten, in den Kaukasus wederom eene schitterende zege over eene troepen-afdeeling van Schamil, onder de bevelen van *Hadschi Murat* behaald. Eene Russische kolonne, onder den generaal-majoor *Wrewski*, was met vrij veel woede aangegrepen door de Kaukaziërs, met 8000 man en 5 stukken geschut, ten einde de onzen te beletten zekere verschansings-werken te voltooijen. Het gevecht duurde 4 uren, doch kwam den vijand duur te staan, want hij verloor vele manschappen aan dooden en gewonden, onder welke laatste men ook den opperbevelhebber telt. De Russen hebben 9 dooden verloren, terwijl 8 officieren en 155 soldaten gewond zijn.

DUITSCHLAND.

Frankfort, *21 maart.* De *Nieuwe Munchner Zeitung*, het orgaan der Beijersche regering, deelt mede, dat deze reeds in het bezit is van het antwoord van het Oostenrijksche kabinet op de collective nota van Beijeren, Wurtemberg en Saksen, betreffende de herziening der Duitsche rijks-constitutie door een bijeen te roepen rijksdag. Het toestemmend antwoord van Oostenrijk is onmiddelijk na de overhandiging der collective nota gevolgd. Oostenrijk heeft daarin verklaard, dat het in alle opzigten toetreedt tot de, tot dat einde te Munchen gesloten overeenkomst, aan welke het bereid is vast te houden, als de onwrikbare grondslag van alle verdere onderhandelingen. Oostenrijk verklaart wijders, dat deze toetreding mede geschiedt met opzigt tot al de overige staten der monarchie en zegt verder, dat deze toetreding der gansche Oostenrijksche monarchie, wel verre van strijdig te zijn met de regten, welvaart en belangen van Duitschland of van Europa in het algemeen, integendeel tot bevordering derzelve dienen kan. Van onderscheidene zijden is reeds te Munchen het berigt ontvangen, dat alsnu ook Hanover tot dit Zuidduitsche verbond zal toetreden. Ook aan Pruisen en de overige Duitsche staten is deze collective nota medegedeeld. Duitschland zal gevolgelijk weldra in het bezit zijn van twee rijksdagen, die echter onmogelijk naast elkander bestaan kunnen; die de verdeeldheid tusschen het noorden en het zuiden nog vermeerderen zullen en eindelijk de beklagenswaardigste gevolgen voor den welstand, de magt en het aanzien van Duitschland zullen na zich slepen.

— In het groothertogdom Hessen-Darmstadt zijn al de verlofgangers weder opgeroepen. Ook in het Nassausche moeten al de rekruten zich den 4den april reeds bij hunne regimenten bevinden; dit alles tot bevordering der Duitsche eenheid.

Frankfort, *22 maart.* De Engelsche en Amerikaansche zee-officieren, onlangs op last van den admiraal *Brommy* uit 's rijks dienst ontslagen, hadden zich aan de Bonds-commissie gewend tot het erlangen van schadevergoeding. Naar wij vernemen, hebben hunne reclamatiën geen gunstig gehoor gevonden, weshalve zij zich genoodzaakt hebben gezien den bijstand hunner respectieve regeringen in te roepen.

— In de korte aanspraak, waarmede de heer *von Radowitz* den Erfurter rijksdag geopend heeft, verdient bijzonder de aandacht zijne met nadruk afgelegde verklaring, dat indien er ook geen uitzigt was voor het daarstellen der politieke eenheid van Duitschland, er eene gegronde hoop bestond voor het erlangen eener materiëele eenheid, en wel door middel van het door Oostenrijk ontworpen algemeen stelsel voor handel en tollen.

— In de constituerende Wurtembergsche Kamer heeft de afgevaardigde *Mohl* het ontwerp van constitutie verdedigd, dat door hem bij eene vroegere gelegenheid aan de Kamer is aangeboden, en alstoen der regering als te zeer republikeinsch heeft toegeschenen. Het schijnt mij toe, zeide de redenaar, dat er voor de Duitsche dynastiën een grooter gevaar bestaat dan dat van eene vrijwillige constitutie aan het volk te verleenen, namelijk het gevaar dat hun land bij de grootere staten ingelijfd wordt, zoodat het althans voor de vorsten van den tweeden rang van belang is, door liberale instellingen het volk op hunne zijde te brengen, om in hetzelve een steunpunt te vinden tegen de plannen der grootere mogendheden, die met geheele vernietiging bedreigen. Deze motie des heeren *Mohl* maakte eenen zigtbaren indruk op de vergadering, die met 54 tegen 6 stemmen besliste, dat zij haar in nadere overweging zou nemen.

— Volgens een te Munchen verspreid gerucht is de Beijersche regering onlangs door de bondscommissie uitgenoodigd, om haar contingent tot het bondsleger op den voet van oorlog te brengen. Men brengt deze aanschrijving in verband met den uitslag der jongste verkiezingen te Parijs.

— Uit Erfurt wordt ons medegedeeld, dat zoowel de Noord-Amerikaansche regering als de President der Fransche Republiek, aldaar eenen agent hebben, om alles gade te slaan en daarover een naauwkeurig berigt mede te deelen. — De Pruisische regering heeft eene gelukkige keuze gedaan, door dien zij den Saksische staatsman *von Carlowitz*, die algemeen als een man van talent en veerkracht bekend is, als een harer commissarissen naar Erfurt heeft gezonden. De Saksische regering is hier niet zeer over tevreden.

Weenen, *19 maart.* Over Triëst zijn berigten uit Corfu van 14 dezer, welke de tijding van de opheffing der blokkade van de Grieksche havens bevestigt; ongeveer honderd schepen blijven in handen der Engelschen tot aan de geheele vereffening der Engelsch-Grieksche quaestie. Een gedeelte der Engelsche vloot was, zoo men zegt, naar de Dardanellen gezeild.

Weenen, *20 maart.* De gisteren medegedeelde telegrafische depêche uit Triëst, volgens welke een gedeelte der Engelsche vloot zich uit den Piraeus had verwijderd, heeft zich niet bevestigd. Heden integendeel meldt de telegraaf uit Triest van 19 dezer en van den 12den uit den Piraeus, het volgende: »Het statu quo duurt voort. Het te Corfu verspreide gerucht, dat een gedeelte der Engelsche vloot naar de Dardanellen gezeild was, is ongegrond. De regering van Koning *Otto* weigert hardnekkig, om met Engeland te onderhandelen, alvorens de vloot Salamis verlaten zal hebben en de in beslag genomen vaartuigen terug gegeven zullen zijn. Engeland heeft zelfs nieuwe vorderingen tot schadeloosstelling, wegens voorgewende plundering van verscheidene Engelsche schepen gedurende den vrijheids oorlog, gedaan. De op den 9den maart plaats gehad hebbende overhandiging eener krachtige Russische nota, had de grootste vreugde veroorzaakt. In de haven van den Piraeus lagen twee Fransche schepen, een Engelsch, een Oostenrijksch en twee Russische. Op den 10den vertrok een Engelsch koerier met den grootsten spoed naar Konstantinopel.

ENGELAND.

Londen, *22 maart.* In de zitting van heden heeft het Lagerhuis de discussie hervat over de artikelen der bill, nopens het beheer der Australische koloniën. De beraadslagingen liepen voornamelijk over de vraag of die koloniën eene of twee wetgevende Kamers zouden hebben. Bij het afzenden dezer berigten was er nog geen besluit genomen.

Lord *Brougham* gispte het heden in het Hoogerhuis, dat de kosten voor de groote tentoonstelling van 1851 door vrijwillige bijdragen zullen gedekt worden. Daar de onderneming nationaal moet heeten zou hij verlangd hebben dat de staat er het uitsluitend beheer en den uitsluitenden last van had gedragen. Hij beweerde dat vele kooplieden, winkeliers en ambachtslieden alleen hebben ingeschreven omdat hunne klanten zulks eenigermate eischen.

— Gisteren heeft op Mansion House het groote feestmaal plaats gehad, dat door den lord-mayor van Londen aan prins *Albert* is aangeboden, naar aanleiding van het gevormde plan tot het houden der groote Europesche tentoonstelling in 1851. Dit feest was een der prachtigste die ooit op Mansion House gegeven zijn. Het corps diplomatique, de leden van het kabinet, de groot-officieren der kroon, de mayors van de voornaamste steden van het Vereenigde Koningrijk en vele andere aanzienlijke personen uit de staatkundige kringen, de geestelijkheid, den handelsstand, geleerden enz. waren er bij tegenwoordig.

BELGIE.

Brussel, *23 maart.* De aanbieding der wets-ontwerpen tegen de drukpers en de kiezers-vereenigingen heeft gisteren te Parijs het algemeene onderwerp der gesprekken uitgemaakt. De pers verwerpt bijna algemeen het eerste der ontwerpen; het tweede ontmoet geene bijzondere, maar toch eene merkbare ondersteuning, bij verschillende organen der conservative partij. Het is duidelijk dat men zich meer bepaald voor het ontwerp op de kiezers-vereenigingen verklaard zoude hebben, zoo men hetzelve niet had doen vergezeld gaan door dat op de drukpers. De algemeene tegenzin, waarmede het ontvangen wordt, strekt zich ook over het andere uit. Het komt ons voor, dat de conservative bladen, om logisch te handelen, de beide ontwerpen ronduit moesten goedkeuren of verwerpen. Alle publieke vrijheden zijn solidair, en het is niet consequent als men zijne stem verheft tegen het aan banden leggen van de vrijheid der drukpers, en die, aan welke men de vrijheid van vereeniging nog wil kluisteren, goedkeurt. Zal men zeggen, dat de laatste op eene meer zekere wijze hun doel bereiken, dat zij een krachtiger waarborg zijn dan de eerste voor de rust der maatschappij? Dan kan men antwoorden dat, wanneer het waar is dat de banden, waaraan de vrijheid van drukpers gelegd is, zoowel de bezadigde als de hevige bladen knellen, het niet minder waar is, dat de kluisters voor de vrijheid van vereeniging gesmeed, de gevaren van staatkundige associatiën eerder vermeerderen dan verminderen, door aanleiding te geven tot het ontstaan van geheime genootschappen.

De staatkundige vereenigingen van de *rue Richelieu* en de *quai d'Orsay* hebben eene zitting gehouden om te beraadslagen over het gedrag hetwelk de gematigde partij, bij de discussiën over deze wetten zal volgen. Men is tot geen besluit gekomen. Vrij algemeen is men het eens geweest om het ontwerp tegen de kiezers-vereenigingen te ondersteunen; omtrent het andere waren de gevoelens verdeeld, hoewel de meerderheid geneigd schijnt te zijn den waarborg aan te nemen en het zegel te verwerpen. Nu blijft de legitimistische vereeniging van de *rue de Rivoli* nog over, die, te oordeelen naar de taal, welke door al de organen dier partij zonder onderscheid gevoerd wordt, eenen hevigen tegenstand tegen beide ontwerpen zal voeren.

De zitting der Wetgevende Vergadering heeft zeer weinig belangrijks opgeleverd. De conclusiën der commissie, belast om de aanvraag tot magtiging voor eene vervolging van den heer *Michel* (van Bourges), naar aanleiding van eene redevoering, door dien vertegenwoordiger in eene kiezersvergadering uitgesproken, te onderzoeken, — zijn met algemeene stemmen aangenomen. Men weet dat die conclusiën strekken tot afwijzing van het verzoek.

De Vergadering heeft vervolgens de eerste beraadslaging over het wets-ontwerp, betreffende het zegel op het handelspapier, de transporten van renten enz., ten einde gebragt, en is eindelijk begonnen met de discussiën over de begrooting. Maar over het laatstgenoemde onderwerp heeft zij slechts éénen redenaar aangehoord, den heer *Pelletier*, een socialistisch lid der Bergpartij, wiens redevoering niet minder dan twee uur geduurd heeft.

De staatkundige berigten uit andere landen zijn heden morgen niet talrijk.

Het *Giornale di Roma* meldt op officiëele wijze, in zijn nommer van den 14den maart, dat de Paus in de eerste week na Paschen te Rome zal terug komen. De secretaris van Staat heeft dezelfde tijding aan de pauselijke consuls gezonden. En echter schijnt men nog steeds voor een nieuw oitstel bevreesd te zijn.

Het dagblad van Genua *Il Cattolico*, meldt dat de Paus, een vermaningsbrief in krachtige en vaderlijke bewoordingen vervat, over het wets-ontwerp betreffende de afschaffing der geestelijke privilegiën in zake van regtspraak, aan de Sardinische regering heeft doen toekomen, welk ontwerp, zoo als men weet, onlangs door de Kamer van Afgevaardigden met eene groote meerderheid werd aangenomen. Dit belangrijk document is door den apostolischen nuntius te Turijn aan den minister van Buitenlandsche Zaken overhandigd, met bepaald verzoek hetzelve onder de oogen des Konings te brengen.

Binnenlandsche Berigten.

's Gravenhage, *24 maart.* Bij Koninklijk besluit van den 18den dezer, no. 45, is bepaald, dat in de stad Zutphen eene kamer van koophandel en fabrieken zal worden opgerigt, die bestaan zal uit negen leden; en zijn tevens, tot zamenstelling dier kamer, benoemd de heeren: *G. J. Dercksen*, *H. J. Makkink*, *H. L. Ketjen*, *A. J. van Marle*, *H. Evekink*, *A. F. F. Mähler*, *C. M. Henny*, *H. D. Tjeenk Willink* en *W. Roosegaarde*, allen wonende te Zutphen.

— De minister van Binnenlandsche Zaken heeft, bij eene beschikking van den 21sten dezer, no. 109, goedgevonden, met wijziging voor zooveel noodig van het programma voor het af te leggen examen voor de betrekking van opzigter van den waterstaat, opgenomen in de *Staats-Courant* van den 13den en 14den januari jl., te bepalen: dat tot het bedoelde examen mede zullen kunnen worden toegelaten de tijdelijke opzigters van den waterstaat bij de rijks of provinciale werken, in dienst,

die eenen hoogeren ouderdom dan dertig jaren hebben bereikt.

Haarlem, *23 maart*. De dagen, op welke het algemeene muziekfeest hier ter stede zal worden gehouden, zijn thans bepaald op vrijdag en zaturdag, 14 en 15 junij aanstaande. De wedstrijd der Nederlandsche liedertafelen zal donderdag te voren plaats hebben. Het gebouw der groote kerk is voor al deze muziek-uitvoeringen toegestaan. Men mag zich met grond vleijen, dat dit muziekfeest in allen deele luisterrijk zal zijn en aan de verwachting voldoen. Algemeen is de geestdrift, om aan hetzelve deel te nemen, en de omstandigheid, dat de beroemde Nederlandsche toonkunstenaren *van Bree* en *Verhulst* de leiding der muziek hebben willen op zich nemen, strekt ten waarborg voor den gunstigen uitslag van het feest en voor de juiste uitvoering der voortreffelijke meesterstukken, welke bij die gelegenheid ten gehoore zullen worden gebragt. (*H. C.*)

Arnhem, *25 maart*. Men verneemt dat door het Fransche tooneelgezelschap, onder directie van den heer *Monet*, alhier nog twee voorstellingen op woensdag 3 en 10 april e. k. zullen gegeven worden, die bestaan zullen in: op 3 april: *Cicily ou le lion amoureux*, *Un monsieur et une dame*, *Le petit fils*; op 10 april: *La prima donna ou la soeur de lait*, *Une femme qui se jette par la fenêtre*, *Les vieux pêchés ou le maire et la danseuse*, enz.

— Aan de berigten, met den overlandpost uit Oost-Indië aangebragt, ontleenen wij nog de volgende bijzonderheden:

De in- en uitgaande regten op Java en Madura hebben in de maand december opgebragt *f* 518,840.23

In 1849 heeft dit middel zuiver opgebragt *f* 4,992,327.13, zijnde *f* 317,058.17 *meer* dan in 1847 en *f* 700,558.88½ *meer* dan in 1848.

De verschillende middelen op Java en Madura zijn, voor het jaar 1850 verpacht voor *f* 9,569,424, het middel der opium, waarvoor een pachtschat van *f* 5,351,100 is geboden, daaronder begrepen.

Over 1849 bedroeg de pachtschat van deze middelen *f* 11,257,156, zoodat over 1850 een nadeelig verschil bestaat van *f* 1,687,732.

Deze minderheid wordt hoofdzakelijk geleden op de opium-pacht en op die der bazaars.

Voor de opium alleen is deze minderheid *f* 1,115,460 waarvoor geene bijzondere reden kan worden opgegeven, en voor de bazaars bedraagt dezelve *f* 638,208; daarentegen is op de overige middelen gezamenlijk eene meerderheid verkregen van *f* 65,936.

De groote minderheid op het middel der bazaars ondervonden, is het gevolg van maatregelen, onlangs genomen om deze belasting minder drukkend te doen zijn. De plaatselijke besturen zijn aangeschreven, om te waken voor eene behoorlijke opvolging der thans vastgestelde voorwaarden, opdat de inlandsche bevolking derzelver weldadige werking ondervinde.

Op den 20sten januari is te Batavia in het openbaar verkocht, eene hoeveelheid van 544$\frac{1}{16}$ reaal stofgoud, afkomstig van Menado en Bandjermasin, welke heeft opgebragt *f* 17,269,68 of gemiddeld *f* 31,92 per reaal.

Het goud van Bandjermasin heeft gemiddeld *f* 45 per reaal opgebragt, terwijl het overige van *f* 29 tot *f* 33 per reaal haalde.

In de laatste helft van 1848 en in het jaar 1849 zijn te Padang de onder volgende hoeveelheden koffij, tegen de daarbij vermelde prijzen, in het openbaar verkocht, als: op

26 juli	1848,	2,075	pikol,	tegen	*f* 20,363.65
11 august.	»	4.872	»	»	» 54,188.51
30 septemb.	»	4,651	»	»	» 48,831.70
1 novemb.	»	3,782	»	»	» 40,974.90
16 decemb.	»	3,708½	»	»	» 31,796.52½
20 januari	1849,	4,444	»	»	» 46,457.20
17 februari	»	4,452	»	»	» 48,359.50
17 maart	»	3,706	»	»	» 41,571.65
21 april	»	5,877	»	»	» 68,207.75
5 mei	»	3,379	»	»	» 39,541.05
21 juni	»	6,174	»	»	» 93,152.65
2 augustus	»	4,950	»	»	» 75,700.00
11 »	»	3,797	»	»	» 55,258.45
5 october	»	6.283	»	»	» 98,119.40
19 novemb.	»	8,189	»	»	» 143,282.80

Te zamen 71,339½ pikol, tegen *f* 905,404.33½

De epidemische ziekte, welke nu sedert ongeveer 4 jaren op Java onder de bevolking geheerscht heeft, is, volgens de laatste berigten, zoowel in Tagal als in Japara geheel verdwenen.

In de laatste dagen van december is een Engelsch handelsvaartuig, komende van Bombay, genaamd *Dimfrees*, gezagvoerder *Green*, nabij Ontong Djawa aan den grond geraakt. Het stille weder en de spoedig door Zijner Majesteits stoomschip *Phoenix* aangebragte hulp zijn oorzaak, dat het vaartuig, na veel inspanning, in vlot water gebragt is en de reede van Batavia heeft kunnen bereiken.

In de residentie Preanger regentschappen heeft een noodlottig voorval plaats gehad.

Op den 21sten januari 1850 stortte eene aanzienlijke massa aarde van den berg Hanjawar, in de afdeeling Bandong, zoo onverwacht en snel naar beneden, dat de nabij wonende bevolking den tijd niet heeft gehad te ontkomen en vijf kampongs in het district Timbang ganten, met derzelver bewoners, ongeveer 150 in getal, onder de aarde zijn bedolven. Kort daarna heeft in een ander gedeelte van dezelfde residentie een gelijk onheil plaats gehad, ditmaal in het district Tjikemboelan, alwaar in den nacht van den 22sten januari 1850 eene massa aarde van den berg Tandjolaut nederstortte, waardoor tien huizen met hunne bewoners overdekt werden. Ongeveer 100 menschen hebben hierbij het leven verloren.

De groote Zuiderweg in beide districten en de bruggen daaraan liggende, zijn door de genoemde rampen zoodanig geteisterd, dat ze vooreerst niet zijn te gebruiken.

Vele der bewoners van de overige nabij gelegen kampongs waren zoodanig geschrikt, dat zij met overhaasting zijn gevlugt. Bij het afzenden dezer berigten waren er niet meer dan 10 lijken van de omgekomen personen, bij het opdelven, gevonden.

In de districten Demak en Grobogan, residentie Samarang, was de schaarschte van voedingsmiddelen nog niet geweken, ofschoon de prijs van de rijst betrekkelijk laag bleef. Men ging voort aan de behoeften het hoofd te bieden, door matige verstrekkingen van voedsel en allerwege gelegenheid te geven tot bezoldigden arbeid bij burgerlijke en militaire werken.

De gezagvoerder van het Nederlandsche fregatschip *Johanna Maria Cristina* heeft op den 14den januari in Straat Madura eene inlandsche praauw ontmoet, welke bij eene bui vol water was geslagen, zoodat de zich daarin bevindende 23 inboorlingen in groot levensgevaar verkeerden; 3 personen waren bij het omslaan der praauw omgekomen, de overige bevonden zich sedert 22 uren in dezen gevaarvollen toestand en waren geheel uitgeput, toen zij door het Nederlandsche handelsvaartuig ontmoet en in hetzelve opgenomen werden.

Bij den opbouw eener suikerfabriek te Bandji, behoorende bij de onderneming van den heer *J. Loudon*, in de residentie Bezoekie, hebben door onvoorzigtigheid, bij het naar boven brengen van zware houtwerken, 2 inlanders het leven verloren en zijn 3 andere zwaar gekwetst.

De geruststellende berigten omtrent den staat van zaken binnen Palembang hebben zich later bevestigd. Er schijnt geen reden meer te bestaan om vooreerst voor eenige ernstige rustverstoring aldaar te duchten.

Zijner Majesteits korvet *Argo* en Zijner Majesteits stoomschip *Bromo*, zijn naar de oostkust van Celebes gezonden, om, vereenigd, te kruisen en de vlag te vertoonen, zoowel langs de kust als voor de Bongaai- en de Soela-eilanden, en zulks in verband tot de aangelegenheden van Bonie.

Betreffende de ontvoering van den jeugdigen afstammeling van den vorst van Karang Assam, is vernomen dat hij werkelijk te Mengoei zou zijn aangekomen, en dat de zich te Karang Assam bevindende vertegenwoordiger van de Radja's van Selaparang, van deze laatsten den last zoude hebben ontvangen, om over deze ontvoering verantwoording te vorderen van den Dewa-Agong, uit hoofde Mengoei onder Klonkong behoort.

Hieraan zou zijn voldaan, doch het antwoord zou slechts behelzen dat het vermiste kind zich niet te Klonkong bevond, en reeds zou zijn teruggezonden indien het aldaar was aangetroffen.

Deze bijzonderheden zijn vernomen van eenen gezant van de Radja's van Selaparang, die te Banjoewangie was aangekomen, met het doel om van het gouvernement eene beslissing in deze zaak te verzoeken.

Overigens was zoo op als buiten Java de staat van rust en vrede ongestoord gebleven.

— De *Staats-Courant* deelt het volgende mede:

»Tot voorkoming van misverstand, waartoe eene in het *Algemeen Handelsblad* van gisteren geplaatste advertentie, omtrent de verzending van brieven naar de Oost-Indien met de overland-mail over Triëst, aanleiding kan geven, acht men het niet ondienstig aan de belanghebbenden te doen opmerken, dat bij die aankondiging het insluiten der brieven onder het adres van eenen correspondent, die daarvoor het in Triëst verschuldigde port betaalt, en die alzoo aldaar woonachtig is, schijnt te worden ondersteld.

»Zonder het nemen van die voorzorg toch, zoude het opvolgen van den gegeven raad geen doel kunnen treffen, omdat de postkantoren hier te lande zich tot dusverre niet met de verzending van brieven langs den bedoelden weg, wanneer die regtstreeks geadresseerd zijn, kunnen belasten. De regering heeft wel eenige mededeelingen ontvangen van gelijke strekking als die welke in het berigt zijn vervat, maar het middel ontbreekt om daaraan dezerzijds uitvoering te geven, naardien alle pogingen die er tot dusverre en nog zeer onlangs van de zijde der Nederlandsche administratie zijn aangewend, om de briefwisseling tusschen dit rijk en de Oostenrijksche staten zelve beter te regelen, tot heden vruchteloos zijn geweest. Zij verwacht echter eene betere uitkomst van de onderhandelingen, die in dit oogenblik daarover tusschen de verschillende administratiën, die in de zaak betrokken zijn, gevoerd worden; terwijl het dan verder, wanneer de hoofdzaak geregeld is, wel geen bezwaar zal opleveren, om zich ook ten aanzien der verzending van brieven met den overlandpost over Triëst, voor hen die daarvan mogten willen gebruik maken, te verstaan.

»Intusschen blijkt het reeds uit de advertentie zelve, dat, althans in dit oogenblik, de weg over Triëst nog niet de voorkeur verdient boven die over Marseille, vermits bij dat berigt de 20ste der maand als de uiterste dag der verzending van Amsterdam wordt opgegeven, en dan nog in de veronderstelling, dat de post naar Triëst geregeld in zes dagen overkomt, hetgeen men niet kan beweren het geheele jaar door het geval te zijn; terwijl daarentegen de brieven over Marseille nog uiterlijk tot den 23sten van elke maand uit Amsterdam kunnen worden verzonden, en het alleen voor eene overmaat van zekerheid is, indien men aan eene verzending op den 22sten de voorkeur geeft."

Mengelwerk.

Werkeloosheid van het ministerie.

Onder dit opschrift komt in den *Nederlander* van zaturdag den 16den maart ll. het slot voor van het artikel in die courant van den 14den bevorens met denzelfden titel geplaatst.

Wij zullen ons, voor ditmaal, niet bezig houden met alles te wederleggen, wat in die beide artikelen is aangevoerd, om het beweren der werkeloosheid te staven van een ministerie, dat nog door geene enkele handeling het vertrouwen heeft geschonden, door verreweg het grootste en het weldenkende gedeelte der natie daarin gesteld; maar wij kunnen en mogen niet nalaten om de natie te wijzen op het kennelijk doel der redactie van den *Nederlander*, die, onder allerlei schoonschijnende redeneringen, dat vertrouwen tracht te ondermijnen, hetwelk het tegenwoordige ministerie zoo te regt geniet.

Men moet het gezond verstand van het Nederlandsche volk miskennen, wanneer men zal instemmen met de vrees, die de *Nederlander* koestert, voor eene vergelijking tusschen »het werk dat uit de handen van vroegere ministers voortkwam, met hetgeen men ziet van de mannen, die thans het gouvernement uitmaken."

De drukpers mag geene dwaalbegrippen en schaamtelooze galmen als deze, met zoovele andere, welke dagelijks in de artikelen van den *Nederlander* voorkomen, onopgemerkt laten verspreiden, zonder dat zou gewezen worden op de kennelijke strekking van dat blad om den lof te zingen van eenigen, die sints eene reeks van jaren hebben medegewerkt om 's lands zaken in den verarmden en berooiden toestand te brengen, waarin die zich thans bevinden.

De drukpers mag niet medewerken om thans, *nu een terugkeer tot de vorige orde van zaken onmogelijk geworden is*, ten gevalle der mannen, die voor altoos behooren van de zaken verwijderd te blijven, wantrouwen op te wekken jegens hen, die, wel verre »van zich te hebben doen vooruitschuiven," zich wel hebben willen belasten met de gewigtige taak om zooveel kwaad te stuiten, als door de aangeprezenen in den *Nederlander geschapen is.* Die uitdrukking, dat de mannen, die thans het ministerie vormen, »zich zouden hebben vooruit doen schuiven," toont genoegzaam het hoofddenkbeeld aan, dat de redactie van den *Nederlander* beziełt. Het streven om de onzalige verheffing te bevorderen van hen die, welligt nog ter juister ure, van het bewind verwijderd werden, straalt dan ook in alles door wat wij tot nog toe van den *Nederlander* zagen.

De natie behoeft maar aan die namen te denken om, met weemoed, zoo niet met wrevel op het verledene terug te zien, en om de strekking te misprijzen van een blad, dat ons zou willen wijzen op hunne verdiensten. De natie evenwel zal zich hierdoor niet laten bewerken, en zich niet laten gebruiken om de inzigten te dienen van hen, wie het, gelijk zoovele der vroegere ministers, te doen is om zich en de hunnen.

De nieuw gevestigde orde van zaken moge ten minste aanvankelijk den gunstigen invloed uitoefenen, om de afgetreden ministers de rust te laten genieten, waarbij zij zich kunnen verheugen in het genot der buitensporige pensioenen, waarop hun de regtmatige aanspraak verleend is door de wetten, die zij nog in tijds zelve wisten te *scheppen*.

De natie weet, dat het bedrag tot deze ruime bedeelingen moet worden verzameld door den druk, welke onder die, door den *Nederlander* hooggeroemde vroegere ministers is opgelegd aan onze industrie, door de klemmende banden waar tusschen de handel benepen zit, en de ellende die zoovele onzer verachterde medeburgers zich moeten getroosten, om het genadeloon te geven voor zooveel onbekwaamheid, als waarvan menigeen der vorige bewindsleden heeft doen blijken.

Maar de natie weet het ook, dat al de ellende die ons thans wedervaart en nog te wachten staat, voortspruit uit de heillooze handelingen der ministers, die den baas hebben gespeeld, voor en ten tijde, toen de begaafde ACKERSDIJK werd uitgekreten voor een *pamphlettist*; ten tijde toen, gelijk de *Nederlander* zich uitdrukt, de tegenwoordige ministers »konden afkeuren, boeken konden schrijven en redevoeringen konden houden!" Toen en vroeger is alles *geschapen*, wat thans in het vervolg moet gesloten en verbeterd worden. — Om van [illegible] *gang* te geraken tot *vooruitgang* [illegible] staat van rust ontstaan, en wij gelooven thans nabij het midden-tijdperk te zijn, dat tot eene betere toekomst kan voeren...

Deze verwachting kon alleen nog worden te leur gesteld door den tegenstand, dien de *nieuwe orde*

van zaken onmiskenbaar in zoo hooge mate ondervindt *van den invloed der menschen, die vroeger gewoon waren de zaken naar hunne belangen en naar hunne inzigten te scheppen.* Die tegenstand behoort met alle krachten te worden bestreden, en aan het ministerie tijd gelaten te worden om de waarheid te bevestigen, dat het beter is *langzaam* te werken dan *slecht* te werken. (*Overijssel.*)

Ingezonden Stukken.

Tiel, den 24sten maart 1850.

Mijnheer de Redacteur!

Een alhier dezer dagen gebeurd feit bied ik UEd. aan, met verzoek het eene plaats in uw geacht blad te gunnen. Het bestaat in het navolgende:

Op den 31sten januari 1849 nam de raad dezer stad een besluit, wijzigingen daarstellende in het openen en sluiten der poorten, en tevens eene billijke en door al de ingezetenen reeds lang gewenschte vermindering der poortgelden.

Dit besluit werd behoorlijk gepubliceerd en sedert 1 februari 1849 tot op den 26sten februari 1850 ter executie gelegd, als wanneer de portier van de Westluidensche poort eigendunkelijk goedvond, aan eenige heeren, van een concert, dat in de societeit *Bellevue*, buiten die poort gehouden was, stadwaarts gaande, het poortgeld naar het oude tarief af te vorderen.

De heeren beriepen zich te vergeefs op het afgekondigde besluit van den raad, de portier persisteerde op eene alleronbeschoftste en brutale manier bij zijne vordering, zeggende onder anderen, dat hij met de besluiten van den raad niets te maken had, en zich alleen aan de orders van den burgemeester hield. — Ter voorkoming van verdere onaangenaamheden en brutaliteiten betaalden zij den portier het gevorderde poortgeld, hem tevens kennis gevende, dat men zich bij de regering over zijne brutaliteit zoude beklagen.

De zoon des portiers kwam onder die woordenwisseling toeschieten, en overlaadde de heeren dadelijk met een vloed van brutale en gemeene scheldwoorden en verstoutte zich om een der heeren, welke hem verzocht, als geheel onbevoegd, zich met de zaak niet te moeijen, een klap in het aangezigt te geven, dat hem de hoed van het hoofd vloog.

De heer v. E., zoon van een raadslid, omvat den aanrander om verdere beleedigingen voor te komen, doch naauwelijks heeft dit plaats of de aanrander trekt een mes en snijdt den heer v. E. over den arm en eene tweede vrij ernstige snede over de regterhand, waarna hij onmiddellijk de vlugt nam.

Den daaraanvolgenden dag, is door de beleedigde partij van het gebeurde eene klagte aan de justitie ingediend, door welke thans de zaak wordt geinstrueërd, terwijl de heer *v. E.* de gewonde hand reeds sedert drie weken in eene echarpe draagt.

Na zulk een ongehoord voorval zouden de ingezetenen met grond, van het stedelijk bestuur hebben mogen verwachten, dat onmiddellijk maatregelen zouden genomen worden, die hen voor het vervolg tegen zulke grofheden en aanrandingen beveiligden, te meer daar er vroeger herhaalde malen door fatsoenlijke ingezetenen over de verregaande onbetamelijke brutaliteiten van gemelden portier en zijnen zoon bij den burgemeester was geklaagd.

Het tegendeel is gebeurd, de portier (geweżen koetsier van den stads secretaris;) is steeds wonende op de poort met zijnen reeds eenmaal *correctioneel* gevonnisden zoon, niet alleen nog in functie, maar burgemeester en wethouders (twee notarissen!) hebben op den 6den dezer doen afkondigen, dat het oude poorttarief wederom verbindend moet worden beschouwd, tot dat het besluit van den raad dd. 31 januari 1849 door Zijne Majesteit zal zijn geapprobeerd, waartoe de aanvraag is geschied.

Maar hoe is het mogelijk te gelooven, dat burgemeester en wethouders een besluit van den raad in werking zouden brengen, zonder alvorens daarop de noodige goedkeuring van de bevoegde magt te hebben ontvangen? Moeten de ingezetenen niet op de wettigheid hunner verordeningen kunnen vertrouwen, zonder van het tegendeel door het mes te worden overtuigd?

Maar wanneer is die approbatie aangevraagd, voor of na de teregtwijzing met het mes?

In de hoop dat alle deze vragen door den raad in hare eerste vergadering tot het stedelijk uitvoerend bewind zullen worden gerigt, heb ik de eer mij hoogachtend te noemen

UEd. Dw Dienaar,
X.

Correspondentie.

Voor eenige weken is aan het adres van den uitgever dezer courant bezorgd, eene *bascule*, zonder eenige aanduiding van waar afkomstig of tot welk einde bestemd. De zender wordt vriendelijk verzocht hierover eenige nadere inlichting te willen geven.

— Het stuk van de belanglooze vereerders van den vice-admiraal uit *den Bosch*, wordt niet geplaatst.

Geneeskundig militaire dienst wordt niet geplaatst.

Advertentiën.

Burgerlijke stand.

ZUTPHEN:
Van 14 tot en met 21 maart.

Gehuwd: mr. W. C. Albarda, 29 j., met A. O. C. Brantsma, 30 j.

Bevallen: G. Meijboom, geb. Wesselink, Z. — B. v. Laar, geb. ter Beek, D. — A. Wilgenhof, geb. Wilmes, D. — J. C. Hilbers. geb. Olijslager, Z. — A. Bouwmeester, geb. Jansen, D. — J. W. Berkel, geb. Evers, Z. — H. v. Buuren Lensink, D. — A. C. Scholten, geb. Scholten, D.

Overleden: M. W. Boelen, 61 j. — J. W. Bakker, 18 j. — D. Tijken, wed. van T. Wonink, 70 j. — A. M. Allart, 81 j. — J. H. G. Hilbers, 2 d. — D. van Aanholt, 10 m. — Doodgeb. Z. van H. J. Matthes.

APELDOORN:
Van 15 tot en met 22 maart.

Gehuwd: T. Hulleman, 30 j., met E. v. d. Veen, 26 j.

Bevallen: A. M. Mooij, geb. v. Baak, Z. — B. Servais, geb. Methorst, Z. — T. Schut, geb. Bellert, D. — M. Roeterdink, geb. v. Enck, D. — M. Boxem, geb. Benniuk, Z. — J. Plug, geb. Smit, Z.

Overleden: W. v. Scholten, 94 j. — A. Meijboom, 28 j. — K. Kroese, 40 j. — J. W. Raveling, 31 j. — G. Gerritsen, 90 j.

Marktprijzen.

ZWOLLE, 22 maart.

Tarwe ƒ6.75 à 7.50. — *Rogge* (Oude) ƒ4.75. (Nieuwe) ƒ3.85 à 4.15. — *Boekweit* 4.00 à 4.60. — *Garst* ƒ3.00 à 3.80 — *Erwten* (Groene) ƒ5.75. — *Boonen* ƒ4.10 à 4.50. — *Aardappelen* ƒ1.15 à 1.60. — *Boter* n. p. ƒ0.55 à 0.67½; ⅛ ton ƒ14.00 à 15.00.

Waterhoogte te Arnhem.

Den 25 maart 1 El 7 Palm 3 Duim; gow. 0 D. gev. 1 D.

De prijs dezer courant is f 5 in de drie maanden. Afzonderlijke nommers 10 cents. Advertentiën van één tot vijf regels f 1.00 en voor elken regel daarboven 20 centen, behalve 35 centen zegelregt voor elke plaatsing.

Te Arnhem, bij G. J. THIEME, Boekdrukker.